

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПЛАНУВАННЯ ТОВАРООБОРОТУ ТОРГОВЕЛЬНИХ
ПІДПРИЄМСТВ**

**АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ ПЛАНИРОВАНИЯ ТОВАРООБОРОТА ТОРГОВЫХ
ПРЕДПРИЯТИЙ**

CURRENT AFFAIRS PLANNING TURNOVER OF TRADE ENTERPRISES

Науковий керівник – професор кафедри підприємництва і торгівлі, доктор економічних наук

Бавико О. Є., Бавыко А. Е., Bavyko O. Ye.

Студент – Бурдейний В. В., Бурдейный В. В., Burdeinyi V. V.

Анотація. У дослідженні встановлено, що торгівля відноситься до одного з видів економічної діяльності, що мають найбільші частки у ВВП України. Швидкий обіг коштів та невисокі вхідні бар'єри стимулюють постійне збільшення кількості суб'єктів торговельної діяльності, що посилює конкурентну боротьбу. Напрямом підвищення ефективності планування товарообороту є формування необхідних розмірів товарних запасів.

Аннотация. В исследовании установлено, что торговля относится к одному из видов экономической деятельности, имеющих наибольшие доли в ВВП Украины. Быстрый оборот средств и невысокие входные барьеры стимулируют постоянное увеличение количества субъектов торговой деятельности, усиливает конкурентную борьбу. Направлением повышения эффективности планирования товарооборота является формирование необходимых размеров товарных запасов.

Abstract. The study found that trade is one of the types of economic activity that has the largest share of Ukraine's GDP. Rapid cash flow and low entry barriers stimulate a steady increase in the number of subjects of trade activity, which intensifies the competitive struggle. The direction of increasing the effectiveness of trade turnover planning is the formation of the required size of inventory.

Загальновизнаними у сфері державної політики є завдання щодо забезпечення прискореного розвитку підприємництва. Їх виконання розглядається як основа для вирішення проблеми забезпечення сталості суспільної системи [1–3]. Торгівля відноситься до одного з видів економічної діяльності, що мають найбільші частки у ВВП України. Швидкий обіг коштів та невисокі вхідні бар'єри стимулюють постійне збільшення кількості суб'єктів торговельної діяльності, що посилює конкурентну боротьбу у галузі. Ефективне планування товарообороту торговельних підприємств має забезпечити конкурентоздатність торговельних підприємств, умови для їх подальшого розвитку.

Мета дослідження полягає у визначенні заходів з підвищення ефективності системи планування товарообороту торговельного підприємства.

У процесі дослідження застосована методологія системного аналізу, в тому числі методи абстрактного моделювання (аналітичні, програмні, логічні), використані економіко-статистичні та економіко-математичні методи, а також факторний аналіз.

Одним з факторів, що забезпечують конкурентоспроможність торговельних підприємств є ефективне планування товарообороту. Саме реалізація певної маси товарів створює економічне підґрунтя для отримання певного обсягу доходів та прибутків, тобто формує передумови для реалізації стратегічних цілей діяльності підприємства.

На основі аналізу досліджень Бланка І.А. [4] та Мазаракі А.А. [5], було визначено етапи планування обсягу і структури товарообороту:

- вибір пріоритетних цілей розвитку товарообороту на підприємстві;
- аналіз обсягу і структури реалізації товарів у попередньому періоді;
- визначення планового обсягу реалізації товарів;
- визначення планової структури реалізації товарів;
- оцінка напруженості розробленого плану реалізації товарів;

- розробка заходів по здійсненню плану реалізації товарів.

Планування товарообороту торговельного підприємства має відбуватись на основі визначення тенденцій розвитку відповідних сегментів споживчого ринку [6].

Велика кількість торговельних підприємств здійснює реалізацію імпортованих товарів тому, при плануванні товарообороту необхідно враховувати особливості митного супроводу зовнішньоекономічних операцій [7].

Основним напрямом підвищення ефективності планування товарообороту є формування необхідних розмірів товарних запасів, що дозволяє торговельному підприємству забезпечити стійкість товарообороту, здійснювати визначену цінову політику, підвищувати рівень задоволення попиту покупців. Процес нормування та планування товарних запасів має включати:

- визначення цілей формування товарних запасів на підприємстві;
- аналіз розмірів, складу та оборотності товарних запасів у попередньому періоді;
- розробка нормативів товарних запасів; визначення планової суми товарних запасів;
- оцінку ефективності розробленого плану товарних запасів;
- забезпечення постійного контролю за станом товарних запасів на підприємстві.

Список літератури

1. Бавико О. Є. Система державного регулювання розвитку бізнесу / О. Є. Бавико // Бізнес-Навігатор. – 2017. – № 43. – С. 61–65.
2. Бавико О. Є. Необхідність державного регулювання підприємництва та механізми його здійснення / О. Є. Бавико // Ефективна економіка. – 2017. – № 10. – Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua>.
3. Бавико О. Є. Структурно-функціональна модель правового регулювання підприємницької діяльності в Україні / О. Є. Бавико // Вісник ДонНУЕТ «Економічні науки». – 2017. – № 67. – С. 5–13.

4. Бланк И. А. Управление торговым предприятием / И. А.Бланк. – М.: ЭКМОС, 2004.
– 416 с.
5. Мазаракі А. А. Економіка торгівельного підприємства / А .А. Мазаракі. – К. :
«Хрещатик», 2001. – 800 с.
6. Тенденції розвитку внутрішнього ринку макаронних виробів в Україні /
О. Є. Бавико // Торгівля і ринок України. – 2018. – № 1(43). – С. 43–50.
7. Бавико О. Є. Експертиза товарів як складовий елемент митного супроводу
зовнішньоекономічних операцій: завдання та алгоритм здійснення / О. Є. Бавико // Вісник
ДонНУЕТ. – 2018. – № 1 (68). – С. 5–13.